

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра адміністративного та фінансового права

Затверджено
На засіданні кафедри адміністративного
та фінансового права
юридичного факультету
Львівського національного університету імені Івана Франка
Протоколом № ____ від «__» _____ 2022 року

СИЛАБУС
ВИБІРКОВОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«МІСТОБУДІВНЕ ПРАВО»
2022-2023 НАВЧАЛЬНОГО РОКУ
рівень вищої освіти перший (бакалаврський)
спеціальність 081 «Право»

Львів 2022

Силабус курсу
Правове регулювання містобудівної діяльності
2022-2023 навчального року

Назва курсу	Правове регулювання містобудівної діяльності
Адреса викладання курсу	м. Львів вул. Січових стрільців Юридичний факультет
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Кафедра адміністративного та фінансового права Юридичний факультет
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	081 – право
Викладачі курсу	Д.ю.н., проф. Школик А.М., к.ю.н., доц., Янюк Н.В.
Контактна інформація викладачів	andriy.shkolyk@lnu.edu.ua nataliya.yanyuk@lnu.edu.ua
Консультації по курсу відбуваються	Консультації в день проведення лекцій/практичних занять (за попередньою домовленістю), а також з використанням платформ: Teams, Zoom, Viber, Telegram
Сторінка курсу	
Інформація про курс	Курс спрямований на вивчення містобудівного права в системі адміністративного права України. Учасники курсу здобудуть комплексні знання предмету містобудівного права, джерельної бази, напрямі розвитку у сфері містобудування в сучасних реаліях. Курс розроблено таким чином, щоб надати теоретичні і практичні знання у сфері містобудівної діяльності, які учасникам необхідні для того, щоб практикувати у сфері містобудівної діяльності, захищати права та інтереси учасників правовідносин у сфері містобудівного права.
Коротка анотація курсу	Дисципліна є вибірковою дисципліною з спеціальності право для освітньої програми « Бакалавр », яка викладається в 4 му семестрі в обсязі 3 кредити (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Мета та цілі курсу	Метою вивчення вибіркової дисципліни: • формування знань про містобудівне право та його місце в системі адміністративного права України; • визначення тенденцій розвитку законодавства у сфері містобудування;

- ознайомлення із основними адміністративно-правовими засобами державного регулювання у сфері містобудування;
- ознайомлення з формами контролю у сфері містобудівної діяльності, в тому числі із залученням саморегулювальних організацій;
- набуття практичних навичок у сфері захисту прав суб'єктів правовідносин у сфері містобудівної діяльності

Вивчення дисципліни «Містобудівне право» має на меті формування:

загальних компетентностей:

- здатності до абстрактного і логічного мислення з метою узагальнення конкретних практичних ситуацій на певному етапі здійснення містобудівної діяльності, а також здатності до критичного осмислення, аналізу та синтезу конкретних життєвих обставин, що дасть можливість визначити правомірність діяльності уповноважених органів публічної адміністрації у сфері містобудування;
- здатності до адаптації та дії в нових ситуаціях, в тому числі пов'язаних з правовою невизначеністю, що полягає як у швидкій змінюваності чинності нормативно-правових актів у сфері містобудівної діяльності, так і постійному реформуванні ліцензійно-дозвільних процедур та змін в системі контрольно-наглядових органів у цій сфері;

спеціальних компетентностей:

- здатності визначати відносини, які становлять предмет містобудівного права і аналізувати законодавство у сфері містобудування;
- здатності аналізувати поточний стан державної політики у сфері містобудування та стадію адміністративної процедури, на якій перебуває відповідний суб'єкт містобудівної діяльності та рекомендувати йому подальші кроки з належного юридичного оформлення дозвільних та ліцензійних документів при здійсненні такої діяльності;
- здатності критично оцінювати дотримання уповноваженими суб'єктами законодавства у сфері містобудування при здійсненні адміністративної процедури та здійсненні контролю;
- здатності визначати особливості застосування адміністративної відповідальності за порушення законодавства у сфері містобудування;
- здатності вибирати раціональний спосіб захисту фізичною і юридичною особою своїх прав від неправомірних рішень, дій чи бездіяльності уповноважених суб'єктів у містобудівній сфері .

Основна мета – навчити студента:

- аргументовано аналізувати теоретичні положення і законодавство у сфері містобудування;
- формулювати власні позиції і надавати оцінку дотримання принципу законності у застосуванні ліцензійно-дозвільних процедур, а також при здійсненні контролю у сфері містобудування;
- аналізувати судову практику по вирішенню спорів у сфері містобудування.

В результаті вивчення даного курсу студент повинен:

знати:

- Поняття містобудівного права і його місця в системі адміністративного права України. Співвідношення містобудівного права і будівельного права.
- Адміністративно-правове регулювання в сфері містобудування.
- Види ліцензійно-дозвільних процедур і їх стадії.
- Поняття та зміст містобудівної діяльності. Об'єкти та суб'єкти містобудування.
- Види суб'єктів містобудівної діяльності та їх адміністративно-правовий статус;
- Адміністративна процедура в сфері містобудування. Види дозвільних процедур у сфері містобудування. Суб'єкти дозвільних процедур.
- Загальна характеристика і стадії дозвільної процедури у сфері містобудування. Порядок розроблення проектної документації. Порядок затвердження проектної документації. Цифровізація у сфері містобудування.
- Контрольні процедури у сфері містобудування. Державний і громадський контроль. Інспектування. Особливості формування саморегульованих організацій як суб'єктів контролю і дискусії щодо їх статусу.
- Особливості адміністративної відповідальності у сфері містобудування. Механізм застосування адміністративних стягнень і правові наслідки для суб'єктів містобудування.
- Правові механізми забезпечення захисту прав фізичних та юридичних осіб у сфері містобудування. Процедура адміністративного оскарження та право на судовий захист у сфері містобудування.

вміти:

- самостійно працювати із законодавством України у сфері

	містобудування; • аналізувати правову природу діяльності суб'єктів містобудівної діяльності; • готувати необхідні процесуальні документи для реалізації та захисту прав суб'єктів та вирішення конфліктів, які виникають під час здійснення містобудівної діяльності; • визначати особливості адміністративної відповідальності за порушення законодавства в сфері містобудування. • визначати доцільний спосіб захисту фізичною і юридичною особою своїх прав від неправомірних рішень, дій чи бездіяльності уповноважених суб'єктів у містобудівній сфері
Література для вивчення дисципліни	1. Бевзенко В. Публічне будівельне право України: посібник. К.: Дакор, 2022. 2. Ізарова І. Містобудівне право як галузь права / І. Ізарова // Право України. – 2011. – № 7. – С. 229–234. 3. Єрмоленко В. Містобудівне право в системі права України. // Право. Людина. Довкілля. – 2019. № 4. http://journals.nubip.edu.ua/index.php/Pravo/article/view/law2019.04.010 4. Особливе адміністративне право : підручник / за ред. Бериди В., Лазура Я., Карабін Т., Білаша О. – Одеса : Вид-чий дім «Гельветика», 2022 . - 464. Розділ 12. «Будівельне право». – С.302-328. 5. Рибак К.О. Містобудівна діяльність як об'єкт адміністративно-правового регулювання : монографія / К.О. Рибак. – Київ: Видавничий дім «Гельветика», 2018. – 250 с. 6. Рибак К.О. Містобудівна діяльність як об'єкт адміністративно-правового регулювання : автореферат дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / К.О. Рибак: Київ нац. Ун-т імені Тараса Шевченка. – К.: 2018. – 18 с. 7. Ріпенко А. До питання правового регулювання забудови та благоустрою територій міст України // Право України. – 2010. - № 1. – С.218-222. 2. Стукаленко О.В. Будівельного права в системі права // Науковий вісник Ужгородського національного університету. 2016. №37. Т.3. С.25-27. // file:///C:/Users/admin/Downloads/nvuzhpr_2016_37(3)__8.pdf 3. Стукаленко О. В. Адміністративно–правове забезпечення будівельної галузі : Монографія. К. : Центр учбової літератури, 2016. 4. Prawo budowlane. Komentarz. Pod red. prof Z. Niewiadomskiego. W: C.H. Beck, 2016 5. Brenner M. Offentliches Baurecht. Mit dem Recht der Raumordnung. C.F. Muller, 2020.

	Інтернет ресурси: 1. Законодавство України. Офіційний веб-портал парламенту України - https://zakon.rada.gov.ua/laws 2. Міністерство розвитку громад та територій України - https://www.minregion.gov.ua 3. Державна інспекція архітектури та містобудування України - https://diam.gov.ua/ 4. Єдиний державний портал «Дія» - https://diia.gov.ua/ 5. Портал державної електронної системи у сфері будівництва - https://e-construction.gov.ua/ 6. Єдиний державний реєстр судових рішень України – Режим доступу: reyestr.court.gov.ua
Тривалість курсу	90 год.
Обсяг курсу	Загальна кількість – 90 годин. Лекції – 16 годин, практичні – 16 години, лабораторні - 0 годин, семінарські – 0 годин, самостійна робота -58 год.
Очікувані результати навчання	Після завершення цього курсу студент набуде компетентності щодо знань предмету і джерел містобудівного права, суб'єктів містобудування та їх адміністративно-правового статусу, адміністративно-правових засобів впливу у сфері містобудування, дозвільних процедур, здійснення контрольно-наглядової діяльності у містобудівній сфері. Знати: • поняття містобудівного права та його місце в системі адміністративного права, тенденції розвитку як підгалузі права; • законодавче регулювання у сфері містобудування, його прогалини, та перспективи удосконалення; • суб'єкти містобудування, їх адміністративно-правовий статус; • дозвільні процедури у сфері містобудування та їх види, стадії дозвільної процедури; • особливості адміністративної відповідальності у сфері містобудування • правові способи захисту суб'єктів у сфері містобудування . Вміти: • ефективно віднаходити інформацію у відкритих джерелах даних у сфері містобудівної діяльності; • готувати проекти документів; • застосовувати правові положення до практичних ситуацій, які виникають.

	• вирішувати кейси • застосовувати законодавство у сфері містобудівної діяльності
Ключові слова	Містобудівне право, містобудівна діяльність, ліцензійно-дозвільна процедура
Формат курсу	Очний
	Проведення лекцій, практичних робіт та консультації для кращого розуміння тем
Теми	Подається згідно до Схеми курсу
Підсумковий контроль, форма	залік
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з теорії держави і права, конституційного права та адміністративного права, достатніх для сприйняття категоріального апарату.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Презентація, лекції, проектно-орієнтоване навчання, дискусія, вирішення кейсів, інтерактивні методики, підготовка та презентація есе.
Необхідне обладнання	Вивчення курсу потребує використання загально вживаних програм і операційних систем
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням: Практичні, самостійні – 50 відсотків семестрової оцінки, максимальна кількість балів на практичному занятті – 50 балів (виставляється студенту, який дав повну і правильну відповідь на всі питання, що базуються на знанні нормативно-правових актів, судової практики та спеціальної літератури, проявив уміння застосовувати набуті знання при вирішенні кейсів). Контрольні заміри (модулі) – 50 відсотків семестрової оцінки, максимальна кількість балів – 50 балів. Студенти матимуть можливість вирішувати практичні кейси, практикуватись використовувати відкриті дані та публічні реєстри. Академічна доброчесність: Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів

	становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом. Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих. Політика виставлення балів. Враховуються бали набрані на поточному тестуванні, самостійній роботі та бали підсумкового тестування. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.
Питання до заліку чи екзамену.	Наводиться перелік питань та завдань для проведення підсумкової оцінки знань.
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

СХЕМА КУРСУ

Тема 1. Поняття містобудівного права і його місця в системі адміністративного права України (лекції – 2 год, практичні – 2 год.)

1. Поняття містобудівного права. Предмет і завдання містобудівного права як підгалузі адміністративного права.
2. Співвідношення містобудівного права і будівельного права.
3. Джерела містобудівного права, їх види. Стандарти в сфері містобудування.

Рекомендовані джерела:

1. Конституція України від 28 червня 1996 року // Відомості Верховної Ради України. – 1996 р. – № 30. – Ст. 141.
2. Про основи містобудування: Закон України від 16.11.1992 р № 2780-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 52. – Ст. 683. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2780-12#Text>
3. Про відповідальність за правопорушення у сфері містобудівної діяльності Закон України від 14 жовтня 1994 року N 208/94-ВР // <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/208/94-%D0%B2%D1%80#Text>
4. Про архітектурну діяльність: Закон України від 20.05.1999 р. № 687-XIV // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – № 31. – Ст. 246.
5. Про регулювання містобудівної діяльності: Закон України від 17.02.2011 р. № 3038-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 34. – Ст. 343. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3038-17#Text>
6. Про ратифікацію Угоди про взаємне визнання ліцензій на провадження будівельної діяльності, які видаються ліцензійними органами держав – учасниць Співдружності Незалежних Держав: Закон України від 05.03.1998 р. № 193/98-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1998. – № 34. – Ст. 231.
7. Віхров О. Організаційно-господарські правовідносини у галузі будівельної діяльності / О Віхров // Підприємництво, господарство і право. – 2008. – № 10. – С.34–38.
8. Законодавчий огляд проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо першочергових заходів реформування сфери містобудівної діяльності»¹ (реєстр. № 7282) // https://decentralization.gov.ua/uploads/attachment/document/922/Legislation_Brief_7282_UKR.pdf
9. Ізарова І. Містобудівне право як галузь права / І. Ізарова // Право України. – 2011. – № 7. – С. 229–234.
10. Карабін Т. О., Лазур Я.В. Затвердження актів планування в структурі інституту інструментів діяльності публічної адміністрації. 151 // <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/bitstream/lib/21960/1/56351522.pdf>
11. Ріпенко А. До питання правового регулювання забудови та благоустрою територій міст України // Право України. – 2010. - № 1. – С.218

12. Стукаленко О.В. Місце будівельного права в системі права // Науковий вісник Ужгородського національного університету. 2016. №37. Т.3. С.25-27. // file:///C:/Users/admin/Downloads/nvuzhpr_2016_37(3)_8.pdf
13. Харитонов Є.О., Харитонova О.І. Містобудівне право у системі юридичних категорій / «Будівельне право». Збірник матеріалів конференції 2018. С.18-23.

Тема 2. Адміністративно-правове регулювання в сфері містобудування (лекції – 2 год, практичні – 2 год.)

1. Державна політика у сфері містобудування.
2. Загальна характеристика законодавства в сфері містобудівної діяльності: проблеми змінюваності, прогалини у регулюванні в реаліях сьогодення.
3. Акти-плани у сфері містобудування. Містобудівна документація.
4. Програми розвитку регіонів та населених пунктів, програми господарського, соціального та культурного розвитку. Програма відновлення територій територіальних громад. Напрями розвитку містобудівної сфери в післявоєнний період.

Рекомендовані джерела:

1. Конституція України від 28 червня 1996 року // Відомості Верховної Ради України. – 1996 р. – № 30. – Ст. 141.
2. Про основи містобудування: Закон України від 16.11.1992 р № 2780-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 52. – Ст. 683. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2780-12#Text>
3. Про відповідальність за правопорушення у сфері містобудівної діяльності Закон України від 14 жовтня 1994 року N 208/94-ВР // <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/208/94-%D0%B2%D1%80#Text>
4. Про архітектурну діяльність: Закон України від 20.05.1999 р. № 687-XIV // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – № 31. – Ст. 246.
5. Про регулювання містобудівної діяльності: Закон України від 17.02.2011 р. № 3038-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 34. – Ст. 343. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3038-17#Text>
6. Збірник аналітичних матеріалів. Концепція публічного управління у сфері містобудівної діяльності. // <http://www.vin.gov.ua/images/doc/vin/dep-dmba/news/Conc.pdf>
7. Квасніцька О. Містобудівне законодавство України: проблеми та перспективи розвитку / Квасніцька О. // Підприємництво, господарство і право. – 2008. – № 7 (151). – С. 12–14.
8. Рибак К. О.. Щодо співвідношення термінів «містобудування» та «містобудівна діяльність» // Сучасні виклики українського права у контексті європейської

інтеграції Бюлетень №1 (1) квітень 2016 р. С.25-28. // <http://www.zdr.knu.ua/images/libraryfiles/6.pdf>

9. Стець О. М. Особливості державного регулювання в будівельній галузі//Актуальні проблеми держави і права. 2014. Вип.73. С.298-303 // <http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/11300/4340/47.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

Тема 3. Об'єкти містобудування та суб'єкти містобудування (лекції – 2 год, практичні – 2 год.)

1. Містобудівна діяльність як об'єкт публічно-правового регулювання. Поняття та зміст містобудівної діяльності.
2. Поняття та види об'єктів містобудування, загальна характеристика (об'єкти критичної інфраструктури та соціальної інфраструктури, будівлі споруди та ін.)
3. Суб'єкти публічно-правових відносин у сфері містобудування. Уповноважені органи публічної адміністрації та їх повноваження у сфері містобудування.
4. Фізичні та юридичні особи, особливості адміністративно-правового статусу у сфері містобудування.

Рекомендовані джерела:

1. Про основи містобудування: Закон України від 16.11.1992 р № 2780-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 52. – Ст. 683. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2780-12#Text>
2. Про архітектурну діяльність: Закон України від 20.05.1999 р. № 687-XIV // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – № 31. – Ст. 246.
3. Про регулювання містобудівної діяльності: Закон України від 17.02.2011 р. № 3038-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 34. – Ст. 343. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3038-17#Text>
4. Мещеряков В. В. Містобудування як складова управління територіальним розвитком міста // Державне управління: удосконалення та розвиток № 9, 2012 // <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=469>
5. Олюха В. Г. Співвідношення містобудування та капітального будівництва // Актуальні проблеми держави і права. 2014. Вип.73. С.280-288 // <http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/11300/4336/44.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
6. Правдюк В. М. Порівняльний аналіз правового забезпечення планування та зонування земель у деяких країнах Західної Європи та в Україні // Порівняльно-правові дослідження. – 2009. – № 2. – С. 142–148.
7. Рибак К. О. Містобудівна діяльність як об'єкт юридичного регулювання: нотатки до наукової дискусії // Прикарпатський юридичний вісник. Випуск 4(13), 2016. С.7-10 // http://pjv.nuoua.od.ua/v4_2016/4.pdf

8. Рибак К.О. Органи публічної адміністрації як суб'єкти містобудівної діяльності: історичний аспект. // Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Юриспруденція». 2016. Вип. 3. Т. 2. С. 15-19.

Тема 4. Ліцензійно-дозвільні процедури у сфері містобудування

1. Поняття ліцензійно-дозвільної у сфері містобудування як адміністративної процедури.
2. Принципи застосування дозвільних процедур у сфері містобудування.
3. Види ліцензійно-дозвільних процедур у сфері містобудування
4. Суб'єкти дозвільних процедур.

Рекомендовані джерела:

1. Про основи містобудування: Закон України від 16.11.1992 р № 2780-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 52. – Ст. 683. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2780-12#Text>
2. Про архітектурну діяльність: Закон України від 20.05.1999 р. № 687-XIV // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – № 31. – Ст. 246.
3. Про регулювання містобудівної діяльності: Закон України від 17.02.2011 р. № 3038-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 34. – Ст. 343. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3038-17#Text>
4. Постанова КМУ від 24 червня 2022 р. № 722 «Деякі питання здійснення дозвільних та реєстраційних процедур у будівництві в умовах воєнного стану» // <https://www.kmu.gov.ua/npas/deyaki-pitannya-zdijsnennya-dozvilnih-ta-reyestracijnih-procedur-u-budivnictvi-v-umovah-voennogo-stanu-i240622-722>
5. Маркова О. О. Дозвільна процедура в Україні // Прикарпатський юридичний вісник. Випуск 6(35), 2020. С.126-133 // http://pjuv.nuoua.od.ua/v6_2020/28.pdf
6. Галіцина Н. В. Ліцензування господарської діяльності як адміністративна процедура / Н. В. Галіцина // Право і безпека. – 2010. – № 5 (37). – С. 255–259.
7. Городок Н. В. Щодо окремих питань ліцензування будівельної діяльності / Н. В. Городок // Часопис Київського університету права. – 2008. – № 2. – С. 145-149.
8. Пастух І. Про юридичну природу ліцензування господарської діяльності / І. Пастух // Підприємництво, господарство і право. – 2009. – № 9. – С. 83–85.

Тема 5. Стадії дозвільної процедури у сфері містобудування (лекції – 2 год, практичні – 2 год.)

1. Поняття і загальна характеристика стадії дозвільної процедури у сфері містобудування.
2. Вихідні дані і порядок розроблення проектної містобудівної документації. Експертиза документації.
3. Умови та процедура отримання дозволів у сфері містобудування. Дозвільні документи та їх види.
4. Цифровізація як спосіб подолання корупційних ризиків у дозвільній процедурі в сфері містобудування.

Рекомендовані джерела:

1. Закон України «Про регулювання містобудівної діяльності» від 17.02.2011 № 3038-VI // <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3038-17#Text>
2. Про ліцензування видів господарської діяльності Закон України» від 02.03.2015 // <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/222-19>
3. «Про адміністративну процедуру» Закон України від 17.02.2022 // <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2073-IX#Text>
4. Адміністративна процедура та адміністративні послуги. Зарубіжний досвід і пропозиції для України / Автор-упорядник Тимощук В.П.. – К.: Факт, 2003. – 496 с.
5. Науково-практичний коментар до Закону України «Про адміністративні послуги» / За заг. ред. В.П.Тимощука. – К.: ФОП Москаленко О.М. – 392 с. <https://pravo.org.ua/img/books/files/komentar-do-zakonu-pro-admin-poslugy-tymoschuk-2013.pdf>
6. Запровадження держреєстрації та створення Містобудівної палати: реформа містобудівної діяльності за законопроектом // <https://yur-gazeta.com/golovna/zaprovadzheniya-derzhreestratsiyi-ta-stvorenniya-mistobudivnoyi-palati-reforma-mistobudivnoyi-diyalnos.html>
7. Корупційні ризики в системі контролю за розробкою і затвердженням містобудівної документації // https://nazk.gov.ua/wp-content/uploads/2021/08/MistoBuDok_A4-18-1.pdf

Тема 6. Контрольні процедури у сфері містобудування

1. Поняття та значення контрольної процедури за дотриманням законодавства у сфері містобудування.

2. Види контролю у сфері містобудування.

3. Державний архітектурно-будівельний нагляд. Інспектування і його наслідки.

4. Саморегулятивні організації як суб'єкти контролю, особливості формування, та дискусії щодо їх правового статусу.

Рекомендовані джерела:

1. Про центральні органи виконавчої влади: Закон України від 17.03.2011 р. № 3166- VI // <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3166-17#Text>
2. Закон України «Про місцеві державні адміністрації» від 9 квітня 1999 р. // <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/586-14#Text>
3. Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні» від 21 травня 1997 р. // <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-vp#Text>
4. Закон України «Про регулювання містобудівної діяльності» від 17.02.2011 № 3038-VI // <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3038-17#Text>
5. Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності Закон України // <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/877-16#Text>

6. Білоус-Осінь Т.І. Центральні органи виконавчої влади, утворені як інспекції в системі суб'єктів публічної адміністрації //Юридичний науковий електронний журнал. 2022. - №10. С.393-395.
[//http://lsej.org.ua/10_2022/95.pdf](http://lsej.org.ua/10_2022/95.pdf)
7. Лещинський В. Ефективність здійснення судового контролю за законністю дозвільної діяльності у сфері містобудування: функціональний підхід // Підприємництво, господарство і права. 2021. №4. С.178-182 // <http://pgr-journal.kiev.ua/archive/2021/4/27.pdf>
8. Павлик І. Відмінність понять “державний контроль” і “державний нагляд”: нормативно- правовий аспект // Науковий вісник «Демократичне врядування». 2017. Вип. 20. [Електронний ресурс]. – Режим доступу:<http://dv.lvivacademy.com/article/view/151020/150048>
9. Проблеми теорії та практики інспекційної діяльності публічної адміністрації в Україні: Автор-упорядник О.А. Банчук. — К.: Конус-Ю, 2009. — 272 с.

Тема 7. Особливості адміністративної відповідальності у сфері містобудування

(лекції – 2 год. практичні – 2 год.)

1. Загальна характеристика юридичної відповідальності у сфері містобудування.
2. Підстави застосування заходів адміністративної відповідальності за порушення законодавства у сфері містобудування.
3. Порядок застосування адміністративних санкцій.
4. Правові наслідки застосування адміністративної відповідальності у сфері містобудування.

Рекомендовані джерела:

1. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 7 грудня 1984 р. [//https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80732-10](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80732-10) .
2. Про регулювання містобудівної діяльності: Закон України від 17.02.2011 р. № 3038-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 34. – Ст. 343. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3038-17#Text>
3. Про відповідальність за правопорушення у сфері містобудівної діяльності Закон України від 14 жовтня 1994 року N 208/94-ВР // <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/208/94-%D0%B2%D1%80#Text>
4. Пустовіт Ю.Ю. Адміністративна відповідальність суб'єктів містобудування:правове регулювання // Юридичний науковий електронний журнал 2022. №10. С.470-471 // http://lsej.org.ua/10_2022/116.pdf
5. Стукаленко В.В. Окремі питання механізму провадження у справах про адміністративні правопорушення у сфері містобудівної діяльності // Юридичний науковий електронний журнал № 2/2020. С.277-279 // http://lsej.org.ua/2_2020/74.pdf

Тема 8. Правовий захист учасників публічно-правових відносин у сфері містобудування

(лекції – 2 год. практичні – 2 год.)

1. Адміністративне оскарження неправомірних рішень, дій, бездіяльності суб'єктів дозвільних процедур і суб'єктів контролю у сфері містобудування.
2. Судовий захист фізичних та юридичних осіб.
3. Виконання рішень суду у сфері містобудування.

Рекомендовані джерела:

1. Кодекс адміністративного судочинства України. К., 2022
2. Про адміністративну процедуру Закон України від 17.02.2022 // <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2073-IX#Text>
3. «Про звернення громадян» Закон України від 12 жовтня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України, 1996, N 47, ст.256 <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/393/96-%D0%B2%D1%80#Text>
4. Бевзенко Володимир. суддя Касаційного адміністративного суду Верховного Суду. Огляд справ щодо регулювання містобудівної діяльності // <https://rd.ua/storage/lessons/1384/779%D0%9F%D1%80%D0%B5%D0%B7%D0%B5%D0%BD%D1%82%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%8F%20%D0%91%D0%B5%D0%B2%D0%B7%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%B0%20%D0%92.%D0%9C..pdf>
5. Огляд практики Верховного Суду: ВС: Чи має право особа на оскарження містобудівних умов та обмежень у порядку адміністративного судочинства // <https://www.yurfact.com.ua/praktyka/vs-chy-maie-pravo-osoba-na-oskarzhennia-mistobudivnykh-umov-ta-obmezhen-u-poriadku-administratyvnoho-sudochynstva>
6. Омельян Олена. Поняття та система гарантій прав учасників адміністративно-правових відносин при здійсненні публічно-сервісної діяльності у сфері містобудування // Вісник АПСВТ, 2020, № 3-4. – С.102-107 // https://www.socosvita.kiev.ua/sites/default/files/Visnyk_3-4_2020-102-107.pdf
7. Лещинський В. П. Адміністративне оскарження як спосіб забезпечення законності дозвільних рішень у сфері містобудування в сучасному адміністративному праві // Вісник Запорізького національного університету. Юридичні науки № 4. Том 2. 2020. С.154-160 // <http://law.journalsofznu.zp.ua/archive/visnik-4-2020/part%202/22.pdf>
8. Лещинський В.П. Повноваження адміністративного суду за наслідками здійснення судового контролю за законністю дозвільної діяльності у сфері містобудування // Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: юридичні науки Том 32 (71) № 1 2021. С.51-56. //

9. Лученко Д.В. Механізм оскарження в адміністративному праві: теоретичні й прикладні аспекти : монографія. Харків : Право, 2017. 440 с.

Періодичні видання (+електронні версії):

1. Адміністративне право і процес.
2. Альманах права.
3. Ампаро (Вісник Запорізького національного університету. Серія юридична.
4. Вісник Львівського національного університету імені Івана Франка. Серія юридична.
5. Вроцлавсько-Львівський юридичний збірник /WROCLAWSKO-LWOWSKIE ZESZYTY PRAWNICZE/.
6. Електронний журнал «Східноєвропейський журнал права».
7. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія Право.
8. Південноукраїнський правничий часопис
9. Право і суспільство.
10. Право України.
11. Публічне і приватне право.
12. Публічне право.
13. Форум права.
14. Часопис Київського університету права.
15. Юридична Україна.
16. Юридичний науковий електронний журнал [Електронне наукове видання] Інші.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Законодавство України. Офіційний веб-портал парламенту України - <https://zakon.rada.gov.ua/laws>
2. Міністерство розвитку громад та територій України - <https://www.minregion.gov.ua>
3. Державна інспекція архітектури та містобудування України - <https://diam.gov.ua/>
4. Єдиний державний портал «Дія» - <https://diia.gov.ua/>
5. Портал державної електронної системи у сфері будівництва - <https://e-construction.gov.ua/>
6. Єдиний державний реєстр судових рішень України – Режим доступу: reyestr.court.gov.ua

Критерії оцінювання: Університету, національна та ECTS

<i>Оцінка в балах</i>	<i>Оцінка ECTS</i>	<i>Визначення</i>	<i>За національною шкалою</i>
			<i>Залікова оцінка</i>
90 – 100	A	Зараховано	<i>Зараховано</i>
81-89	B	Зараховано	
71-80	C	Зараховано	
61-70	D	Зараховано	
51-60	E	Зараховано	
0-50	FX	Незараховано з правом перескладання	<i>Незараховано</i>

90-100 балів (відмінно) - виставляється студенту, який дав повну і правильну відповідь на всі питання, що базуються на знанні нормативно-правових актів, судової практики та спеціальної літератури. Проявив уміння застосування набутих знань до конкретних суспільно-економічних ситуацій та здібності аналізу джерел вивчення даного курсу.

81-89 балів (дуже добре) - виставляється студенту, який дав не цілком повну але правильну відповідь на всі питання, що базується на знанні.

71-80 балів (добре) - виставляється студенту, який дав повну і правильну відповідь, але не на всі питання, або відповідь не базується на всіх складових джерелах вивчення. Тобто знав нормативно-правовий акт та судову практику але не знав інформації, що міститься у спеціальній літературі, чи інформації, яка міститься у інших джерелах. Однак у підсумку його відповідь повинна базуватись не менше ніж на двох базових джерелах.

61-70 балів (задовільно) - виставляється студенту, який не дав вичерпної детальної відповіді на питання контрольних завдань і яка базується тільки на одному із рекомендованих джерел вивчення матеріалу.

51-60 балів (достатньо) - виставляється студенту, який не дав вичерпної (достатньої) відповіді на питання контрольних завдань та не може назвати джерела інформації навчальної дисципліни.

0-50 балів (незадовільно) - виставляється студенту, який виявив значні прогалини в знаннях основного навчального матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань, незнайомий з основною юридичною літературою з дисципліни.